

**Македонска банка за поддршка
на развојот АД Скопје**

**Финансиски извештаи
за годината завршена на 31
декември 2005**

Содржина

Извештај на ревизорите

Финансиски извештаи

Биланс на успех	2
Биланс на состојба	3
Извештај за промените во капиталот	4
Извештај за паричниот тек	5
Белешки кон финансиските извештаи	7

КПМГ Македонија д.о.о.
Ул. „Даме Груев“ бр.28, 4ти кат
Скопје 1000
Република Македонија

тел: + 389 (2) 3135 220
факс: + 389 (2) 3111 811
е-пошта: kpmg@kpmg.com.mk
www. kpmg.com.mk

Извештај на ревизорите до акционерите на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје

Извршивме ревизија на придружниот биланс на состојба на Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје (“Банката”) на 31 декември 2005 година, како и на поврзаните со него извештаи за билансот на успех, промените во капиталот и паричниот тек за годината тогаш завршена. Одговорноста за финансиските извештаи е на раководството на Банката. Наша одговорност е да искажеме мнение, базирано на извршената ревизија, за финансиските извештаи. Финансиските извештаи на Банката за годината завршена на 31 декември 2004 година беа ревидирани од друг ревизор, чијшто извештај издаден на 25 март 2005 година искажа чисто мнение за финансиските извештаи.

Ревизијата ја извршивме во согласност со Меѓународните стандарди на ревизија. Овие стандарди изискуваат да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки. Ревизијата вклучува испитување, врз основа на тестирање, на евиденциите што ги поткрепуваат износите и образложенијата во финансиските извештаи. Таа исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка за адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи. Ние сме убедени дека нашата ревизија обезбедува разумна основа за нашето мнение.

Според наше мнение, финансиските извештаи реално и објективно ја прикажуваат финансиската состојба на Банката на 31 декември 2005 година, како и резултатот од работењето и паричниот тек за годината тогаш завршена, во согласност со македонските закони.

Скопје, 19 мај 2006 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија, ДОО
ДИРЕКТОР
Горѓи Чучук

Биланс на успех

За годината завршена на 31 декември 2005

Во илјади денари	Белешка	2005	2004
Приходи од камата		116.485	121.520
Расходи од камата		<u>(27.008)</u>	<u>(29.887)</u>
Нето приходи од камата	1	89.477	91.633
Приходи од провизии и надомести		27.612	18.400
Расходи од провизии и надомести		<u>(11.275)</u>	<u>(7.739)</u>
Нето приходи од провизии и надомести	2	16.337	10.661
Нето приходи/(расходи) од курсни разлики		(1.714)	1.019
Останати приходи од дејноста	3	<u>752</u>	<u>4.758</u>
Приходи од дејноста		104.852	108.071
Загуби поради оштетување	4	(4.890)	(28.167)
Останати расходи од дејноста	5	<u>(42.895)</u>	<u>(42.657)</u>
Расходи од дејноста		(47.785)	(70.824)
Добивка пред оданочување		57.067	37.247
Данок од добивка	6	<u>(5.825)</u>	<u>(6.088)</u>
Нето добивка за годината		<u>51.242</u>	<u>31.159</u>

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел од овие финансиски извештаи.

Биланс на состојба

На 31 декември 2005 година

Во илјади денари	Белешка	2005	2004
Актива			
Парични средства и паричен еквивалент	7	672.717	1.130.648
Кредити на други банки	8	1.431.446	905.273
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	9	21.956	-
Побарувања за камата и останата актива	10	27.844	15.996
Вложувања	11	91.724	255.041
Средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања	13	-	9.685
Нематеријални средства	14	222	218
Недвижности, постројки и опрема	15	123.007	4.481
Вкупна актива		<u>2.368.916</u>	<u>2.321.342</u>
Обврски			
Обврски по кредити	16	1.088.990	1.195.334
Обврски за камата	17	15.664	12.308
Посебна резерва за вонбилансни ставки	18	3.679	2.893
Обврски за данок од добивка		2.740	4.493
Нето обврски од комисионо работење	19	127.924	104.021
Останати обврски	20	8.505	5.557
Вкупно обврски		<u>1.247.502</u>	<u>1.324.606</u>
Капитал и резерви			
Акционерски капитал		932.400	932.400
Резерви		137.772	33.177
Задржана добивка		51.242	31.159
Вкупно капитал и резерви		<u>1.121.414</u>	<u>996.736</u>
Вкупно обврски и капитал и резерви		<u>2.368.916</u>	<u>2.321.342</u>

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел од овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 2 до 39 се одобрени од Управниот одбор на 19 мај 2006 година и беа потпишани во нивно име од:

 Г-дин Бојислав Бислимовски
 Прв Генерален Директор

 Г-фа Сабина Факиќ
 Втор Генерален Директор

Извештај за промените во капиталот

<i>Во илјади денари</i>	Акционер-ски капитал	Средства на резерви	Резерви на сигурност	Задржана добивка	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2004	932.400	29.234	-	3.943	965.577
Нето добивка за годината	-	-	-	31.159	31.159
Распределба во средства на резерви	-	3.943	-	(3.943)	-
Состојба на 31 декември 2004	<u>932.400</u>	<u>33.177</u>	-	<u>31.159</u>	<u>996.736</u>
Состојба на 1 јануари 2005	932.400	33.177	-	31.159	996.736
Нето добивка за годината	-	-	-	51.242	51.242
Уплати во текот на годината	-	-	73.436	-	73.436
Распределба во средства на резерви	-	16.159	-	(16.159)	-
Распределба во резерви на сигурност	-	-	15.000	(15.000)	-
Состојба на 31 декември 2005	<u>932.400</u>	<u>49.336</u>	<u>88.436</u>	<u>51.242</u>	<u>1.121.414</u>

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел од овие финансиски извештаи.

Извештај за паричниот тек

За годината завршена на 31 декември 2005

Во илјади денари	Белешка	2005	2004
Паричен тек од основната дејност			
Добивка пред оданочување		57.067	37.247
<i>Коригирана за:</i>			
Амортизација на:			
недвижности, постројки и опрема	5	4.140	2.883
нематеријални средства	5	82	218
Капитална добивка од продажба на недвижности, постројки и опрема	3	-	(392)
Капитална загуба од продажба на средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања	5	625	-
Приходи од камати	1	(116.485)	(121.520)
Расходи од камати	1	27.008	29.887
Загуби поради оштетување	4	4.890	28.167
Расходи за резервирања/(ослободени резервирања) за вонбилансни ставки	5,3	786	(1.391)
Наплатени камати		117.920	119.109
Платени камати		(23.652)	(27.241)
Добивка од дејноста пред промените на деловната актива		72.381	66.967
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>			
Кредити на други банки		(545.372)	509.420
Кредити и аванси дадени на останати клиенти		(7.647)	-
Продажба на средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања		3.596	-
Останата актива		(7.819)	10.671
<i>Зголемување/(намалување) на деловната пасива:</i>			
Нето обврски за комисионо работење		23.903	50.833
Останата пасива		2.948	3.777
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување		(458.010)	641.668
Платени даноци од добивката		(7.578)	(1.595)
Нето паричен тек од основната дејност		(465.588)	640.073

Извештај за паричниот тек (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2005

Во илјади денари	Белешка	2005	2004
Паричен тек од инвестициона дејност			
Набавка на нематеријални средства		(86)	(197)
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(122.666)	(3.719)
Купување на финансиски инструменти чувани-до-достасаност		-	(254.681)
Приливи од финансиски инструменти чувани-до-достасаност		163.317	-
Приливи од продажба на недвижности, постројки и опрема		-	392
Нето паричен тек од инвестиционата дејност		<u>40.565</u>	<u>(258.205)</u>
Паричен тек од финансирање			
Уплата на резерви на сигурност		73.436	-
Намалување на обврски по кредити		(117.012)	(170.611)
Зголемување на обврски по кредити		10.668	495.802
Нето паричен тек од финансирање		<u>(32.908)</u>	<u>325.191</u>
Нето (намалување)/зголемување на паричните средства и паричниот еквивалент		(457.931)	707.059
Парични средства и паричен еквивалент на 1 јануари		<u>1.130.648</u>	<u>423.589</u>
Парични средства и паричен еквивалент на 31 декември	7	<u>672.717</u>	<u>1.130.648</u>

Белешките кон финансиските извештаи се составен дел од овие финансиски извештаи.

Белешки кон финансиските извештаи

Преглед за дејноста

Македонска банка за поддршка на развојот АД Скопје (Банката) е акционерско друштво во државна сопственост и е инкорпорирана на територијата на Република Македонија.

Основни активности на Банката се кредитирање на отпочнување со работа и развој на мали и средни претпријатија преку обезбедување среднорочни и долгорочни кредити, финансирање на извозот преку кредити одобрени за идентификувани приливи од извоз, издавање на гаранции за кредити одобрени за идентификувани приливи од извоз.

Кредитирањето на претпријатијата се извршува преку банки посредници кои го превземаат крајниот ризик на отежната наплата на побарувањата. Своите активности Банката ги извршува преку комерцијалните банки.

Кон крајот на 2005 година, со измените на Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот, се формираше Гарантен фонд за издавање гаранции за обезбедување на плаќања по долгорочни кредити за инвестиции одобрени од страна на банки и други финансиски институции во Република Македонија на микро, мали и средни трговци, трговци-поединци и занаетчи, регистрирани во Република Македонија.

Значајни сметководствени политики

а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи на Банката се изготвени во согласност со барањата на македонските закони.

Согласно став (6) од член 469 во Законот за Трговски Друштва, на 30 декември 2004 година (службен весник на Република Македонија бр. 94) беше објавен Правилникот за сметководство со кој Меѓународните сметководствени стандарди (“МСС”) објавени во погоре-наведениот Правилник влегоа во сила и се применливи во Република Македонија од 1 јануари 2005 година.

Во службен весник на Република Македонија бр. 11 од 17 февруари 2005 година беа објавени и Толкувањата од постојниот комитет за толкување (“ПКТ”) и Меѓународниот Стандард за Финансиско Известување (“МСФИ”) број 1 како дополнитие на Правилникот за сметководство. На 29 декември 2005 година, во службен весник на Република Македонија бр. 116 беа објавени и Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување број 2, 3, 4, 5, 6 и 7 како дополнитие на Правилникот за сметководство.

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

а) Извештај за усогласеност (продолжение)

На 1 јануари 2005 година, денот на транзиција, немаше ефекти од првичното воведување на новите сметководствени стандарди на финансиската состојба на Банката, резултатот од работењето и паричниот тек.

б) Основа за изготвување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари. Финансиските извештаи се изготвени врз основа на објективната вредност на финансиските средства расположливи-за-продажба, освен оние чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери.

Останатите финансиски и не-финансиски средства и обврски се прикажани според амортизирана или историска вредност.

Сметководствените политики во годишните финансиски извештаи се конзистентни со оние користени во минатата година.

в) Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат според курсот важечки на денот на деловната промена. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута се искажани според средниот курс важечки на денот на билансот на состојба, а печалбите и загубите произлезени според оваа основа се книжат во билансот на успех.

Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута врз основа на историски вредности се искажани според курсот важечки на денот на деловната промена.

Девизните средства со кои што работи Банката се претежно евра (ЕУР). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2005 и 2004 година беа како што следи:

	2005 МКД	2004 МКД
1 ЕУР	61,18	61,31

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

г) Финансиски инструменти

(i) Класификација

Кредитите и побарувањата одобрени од Банката се оние кредити и побарувања со кои се обезбедуваат парични средства на клиентот и се разликуваат од оние кои се креираат со намера за остварување на профит на краток рок. Кредитите и побарувањата одобрени од Банката се состојат од кредити и аванси дадени на банки и останати клиенти.

Средства чувани-до-достасаност се финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност кои Банката има намера и можност да ги чува до периодот на достасување. Инструментите чувани-до-достасаност ги вклучуваат државните записи.

Средства расположливи-за-продажба се финансиски средства кои не се чуваат заради тргување, кои не се одобрени од Банката, ниту се чуваат до периодот на достасување. Инструментите расположливи-за-продажба ги вклучуваат вложувањата во акции.

(ii) Признавање

Банката ги признава средствата расположливи-за-продажба и кредитите и побарувањата одобрени од Банката на денот кога тие се префрлени од Банката.

(iii) Мерење

Финансиските инструменти почетно се искажуваат по нивната набавна вредност, којашто е објективната вредност на дадениот (во случај на средство) или примениот (во случај на обврска) надоместок за истите. Трансакционите трошоци се вклучуваат во почетното мерење на сите финансиски средства и обврски.

Следствено на иницијалното признавање средствата расположливи-за-продажба се прикажуваат според набавна вредност, намалени за посебната резерва за сомнителни и спорни побарувања, бидејќи немаат котирана пазарна цена и нивната објективна вредност не може веродостојно да се измери.

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

г) Финансиски инструменти (продолжение)

(iii) Мерење (продолжение)

Сите финансиски обврски со кои не се тргува, кредитите и побарувањата одобрени од Банката и средствата чувани-до-достасаност се проценуваат по амортизирана вредност намалена за посебната резерва за сомнителни и спорни побарувања. Амортизираната вредност се пресметува врз основа на методата на ефективна каматна стапка.

(iv) Принцип на мерење според објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти се базира на нивната котирана пазарна цена на денот на билансот на состојба, без било какви одбитоци за трансакциони трошоци.

(v) Добивки и загуби од повторно мерење според објективната вредност

Добивката или загубата од повторното мерење според објективна вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат директно во капиталот.

(vi) Посебни инструменти

Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричниот еквивалент го сочинуваат паричните средства во благајна, депозитите по видување кај банките, депозитите во Народна Банка на Република Македонија ("НБРМ"), како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на достасаност од три или помала од три месеци од кога се купени, вклучувајќи ги и благајничките записи со кои може да се тргува на секундарен пазар.

Вложувања

Должничките инструменти кои Банката има намера и можност да ги чува до периодот на нивното достасување се класифицирани како средства чувани-до-достасаност. Останатите вложувања се прикажани како средства расположливи-за-продажба.

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

г) Финансиски инструменти (продолжение)

(vi) *Посебни инструменти (продолжение)*

Кредити и аванси на банки и клиенти

Кредитите и авансите одобрени од Банката се прикажани како одобрени кредити и побарувања. Кредитите и авансите се прикажани во билансот на состојбата по амортизирана вредност намалени за посебната резерва за сомнителни и спорни побарувања, за да го рефлектираат проценетиот наплатлив износ (види сметководствена политика s).

д) **Нетирање**

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојбата кога Банката има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа.

ѓ) **Нематеријални средства**

(i) **Сопствени средства**

Нематеријалните средства се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување (види сметководствена политика s).

(ii) **Последователни издатоци**

Последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

ѓ) Нематеријални средства (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се обезбедува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот пропишан полезен век на траење. На нематеријалните средства не им се пресметува амортизација се до нивното ставање во употреба.

Годишните стапки на амортизација се како што следи :

	2005 %	2004 %
Софтвер и лиценце	25	25

е) Недвижности, постројки и опрема

(i) Сопствени средства

Недвижностите, постројките и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување (види сметководствена политика s).

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижности, постројки и опрема кој се евидентира одделно се капитализираат. Останатите последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во дел од недвижности, постројки и опрема. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

е) Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижности, постројки и опрема се обезбедува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот пропишан полезен век на траење. На недвижностите, постројките и опремата не им се пресметува амортизација се до нивното ставање во употреба. Годишните стапки на амортизација се како што следи:

	2005 %	2004 %
Градежни објекти	2,5	-
Опрема и мебел	20 до 25	20 до 25
Моторни возила	25	25

ж) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат.

з) Средства од комисионо работење

Средствата и обврските управувани во име и за сметка на банки се вклучени во билансот на состојба на нето основа. Нето обврските прикажани во билансот на состојба претставуваат временна разлика помеѓу наплатата или исплатата на обврските за сметка на банките.

с) Загуби поради оштетување

Финансиските средства се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат индикации за ненаплатливост. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

s) Загуби поради оштетување (продолжение)

Загуба поради оштетување е износот за којшто сметководствената вредност на дадено средство го надминува неговиот надоместлив износ. Загубите поради оштетување се признаваат во Билансот на успех.

Кредити и аванси одобрени од банката

Кредитите и авансите одобрени од Банката се прикажани намалени за општата и специфичната посебна резерва. Општиот елемент на посебната резерва се однесува на оние постојни загуби кои, иако сеуште не биле поодделно идентификувани, од поранешното искуство е извесно дека постојат на крајот на било која година во кредитното портфолио на Банката. Специфичниот елемент на посебната резерва се однесува на оние кредити кои биле поодделно прегледани и посебно идентификувани како сомнителни или спорни врз основа на редовни проверки на преостанатите салда, за да се намалат овие кредити и аванси до нивниот наплатлив износ. За кредитите за коишто се знае дека се ненаплативи, и се исцрпени сите правни можности, и е одредена конечната загуба, се отпишуваат директно. Износот на наплатените претходно отпишани побарувања се признава како приход во билансот на успех во моментот на наплата.

Ако во наредниот период загубите поради оштетување се намалуваат, и намалувањето може објективно да се поврзе со настан кој се појавил после дополнителната исправка, ослободувањето на посебната резерва се признава во билансот на успехот.

Вложувања

Надоместливиот износ на вложувањата евидентирани по амортизирана вредност се пресметува како сегашна вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани според првобитната ефективна каматна стапка (т.е. ефективната каматна стапка пресметана на првичното признавање на овие финансиски средства). Вложувањата со краток рок на доспевање не се дисконтираат. Износот на загубата поради оштетување треба да биде вклучен во нето добивката или загубата за периодот.

Надоместливиот износ на вложувањата кои се исклучени од објективното вреднување се пресметува како сегашна вредност на очекуваните идни парични текови дисконтирани според тековната пазарна каматна стапка за слично финансиско средство. Износот на загубата поради оштетување треба да биде вклучен во нето добивката или загубата за периодот.

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

s) Загуби поради оштетување (продолжение)

Вложувања(продолжение)

Доколку во последователен период, објективната вредност или надоместливиот износ на вложувањата се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил по признавањето на загубата поради оштетување во билансот на успех, загубата треба да се анулира низ нето добивката или загубата за периодот.

и) Акционерски капитал

(i) Дивиденди

Дивидендата што и припаѓа на Државата согласно законската регулатива се распределува во резерви на Банката.

ј) Признавање на приходите

(i) Приходи од камата

Приходот од камата се признава во билансот на успех кога се пресметува освен каматата со сомнителна наплативост, која се евидентира како сомнителна камата и се исклучува од приходот од камата.

(ii) Расходи од камата

Расходот од камата се признава во билансот на успех кога се пресметува.

(iii) Нето приходи од надомести и провизии

Приходите од надомести и провизии настануваат по основ на финансиски услуги кои ги извршува Банката вклучувајќи одобрување на кредити и издавање на финансиски гаранции за гарантирање на наплатата при извоз на краток рок. За обезбедување на ризикот од ненаплатливост на издадените финансиски гаранции Банката зема финансиски гаранции од странски реосигурители во износ од 90% до 100% од износот на издадените гаранции.

Надоместите и провизиите се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

Белешки кон финансиските извештаи

Значајни сметководствени политики (продолжение)

к) Даноци

Данокот од добивка се состои од тековен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех.

Данокот од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка на денот на билансот на состојба.

л) Споредбени податоци

Каде што беше неопходно, споредбените податоци се сменети за да се усогласат со презентацијата во тековната година.

Белешки кон финансиските извештаи

1. Нето приходи од камата

Во илјади денари	2005	2004
Приходи од камата		
Приходите од камати произлегуваат од:		
Претпријатија	5.712	-
Домашни банки	84.243	101.768
Странски банки	5.540	5.025
Државни органи	20.990	14.727
	<u>116.485</u>	<u>121.520</u>
Расходи од камата		
Расходите од камати произлегуваат од:		
Финансиски институции	25.588	28.396
Странски банки	97	97
Државни органи	1.323	1.394
	<u>27.008</u>	<u>29.887</u>
Нето приходи од камата	<u>89.477</u>	<u>91.633</u>

2. Нето приходи од провизии и надомести

Во илјади денари	2005	2004
Приходи од провизии и надомести		
Комисионо работење	16.900	9.847
Провизија за раководење	8.226	6.244
Провизија за финансиски гаранции	2.400	2.208
Останати провизии	86	101
	<u>27.612</u>	<u>18.400</u>
Расходи од провизии и надомести		
Комисионо работење	9.075	5.096
Провизија за финансиски гаранции	1.777	2.122
Останато	423	521
	<u>11.275</u>	<u>7.739</u>
Нето приходи од провизии и надомести	<u>16.337</u>	<u>10.661</u>

Банката е овластена да работи како агент на Владата на Република Македонија за пласирање на кредити од Италијанската кредитна линија преку домашни банки. За оваа услуга Банката наплаќа провизија за комисионо работење од 4% (2004: 4% до 5%) на годишно ниво на износот на пласираните кредити на крајните корисници, додека за добиените средства плаќа комисионен надомест од 1,75% (2004: 1,75%) на годишно ниво (белешка 19).

Белешки кон финансиските извештаи

2. Нето приходи од провизии и надомести (продолжение)

Дел од провизијата за раководење во износ од МКД 7.070 илјади (2004: МКД 1.618 илјади) претставува провизија за раководење со депозитите од KfW микро кредитната линија и изнесува 1% (2004: 1%) на годишно ниво на просечното ниво на средства пласирани преку домашните банки. Остатокот во износ од МКД 1.156 илјади (2004: МКД 4.626 илјади) претставува провизија за раководење со НЕПА Фондацијата од 1,5% (2004: 1,5%) на годишно ниво.

Приходите од провизија за финансиски гаранции се по основ на склучени договори за гарантирање на наплата при извоз на краток рок. Расходите од провизија за финансиски гаранции се по основ на земени финансиски гаранции од странски реосигурители (види белешка 25).

3. Останати приходи од дејноста

Во илјади денари	2005	2004
Капитална добивка	-	392
Приходи од ослободување на резервирања за вонбилансни ставки	-	1.391
Приходи од преотстапени права од DEG	100	2.313
Останато	652	662
	<u>752</u>	<u>4.758</u>

4. Загуби поради оштетување

Во илјади денари	Белешка	2005	2004
Дополнителна посебна резерва			
Кредити на други банки		-	28.167
Кредити и аванси дадени на останати клиенти		5.455	-
		<u>5.455</u>	<u>28.167</u>
Ослободени резервирања			
Кредити на други банки		(565)	-
		<u>(565)</u>	<u>-</u>
	12	<u>4.890</u>	<u>28.167</u>

Белешки кон финансиските извештаи

5. Останати расходи од дејноста

Во илјади денари	2005	2004
Трошоци за вработените		
Нето плати и данок	12.262	11.935
Задолжителни придонеси	5.721	5.618
Останати трошоци	1.508	1.454
Надомести на членови на Управен Одбор	2.207	2.241
Материјали и услуги	7.087	7.241
Амортизација на недвижности, постројки и опрема	4.140	2.883
Амортизација на нематеријални средства	82	218
Закупнина	2.415	4.372
Трошоци за репрезентација и маркетинг	1.969	1.655
Трошоци за службени патувања	1.719	1.385
Трошоци за усовршување	1.317	1.308
Расходи за резервирања за вонбилансни ставки	786	-
Капитална загуба	625	-
Осигурување	193	367
Останато	864	1.980
	<u>42.895</u>	<u>42.657</u>

Останатите трошоци за вработените се состојат од трошоци за исхрана, регрес за годишен одмор и за превоз. Просечниот број на вработени во 2005 година е 26 (2004: 24).

6. Данок од добивка

Тековен данок

Во илјади денари	2005	2004
Тековна година	<u>5.825</u>	<u>6.088</u>
	<u>5.825</u>	<u>6.088</u>

Усогласување со применета даночна стапка

Во илјади денари	2005	2005	2004	2004
Добивка пред оданочување		<u>57.067</u>		<u>37.247</u>
Данок од добивка	15,0%	8.560	15,0%	5.587
Расходи непризнаени за даночни цели	1,2%	679	1,4%	501
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	(6,0%)	(3.414)	-	-
	<u>10,2%</u>	<u>5.825</u>	<u>16,4%</u>	<u>6.088</u>

Белешки кон финансиските извештаи

7. Парични средства и паричен еквивалент

<i>Во илјади денари</i>	2005	2004
Парични средства во благајна	183	100
Депозити во НБРМ	1.805	10.229
Тековни сметки кај странски банки	363.869	772.221
Благајнички записи	<u>306.860</u>	<u>348.098</u>
	<u>672.717</u>	<u>1.130.648</u>

Благајничките записи се со рок на достасаност од 28 дена (2004 : 28 дена) и се со фиксна каматна стапка од 8,2% до 8,7% (2004 : 10%) на годишно ниво.

8. Кредити на други банки

Анализа според продукти

<i>Во илјади денари</i>	Вкупно 2005	Кратко- рочни 2005	Долго- рочни 2005	Вкупно 2004	Кратко- рочни 2004	Долго- рочни 2004
Домашни банки	<u>1.592.786</u>	<u>164.201</u>	<u>1.428.585</u>	<u>1.067.178</u>	<u>248.043</u>	<u>819.135</u>
Тековна достасаност	-	282.820	(282.820)	-	203.129	(203.129)
Посебна резерва	<u>(161.340)</u>	<u>(3.358)</u>	<u>(157.982)</u>	<u>(161.905)</u>	<u>(11.536)</u>	<u>(150.369)</u>
Кредити на други банки намалени за посебната резерва	<u>1.431.446</u>	<u>443.663</u>	<u>987.783</u>	<u>905.273</u>	<u>439.636</u>	<u>465.637</u>

Белешки кон финансиските извештаи

8. Кредити на други банки (продолжение)

Анализа според каматни стапки

	Каматни стапки		2005 Во илјади денари	2004 Во илјади денари
	2005	2004		
<i>Кредити со фиксна камата:</i>				
Поддршка на извозни аранжмани	5%	4%-6%	207.638	272.566
Поддршка на развојот на мали и средни претпријатија	5%	5%	373.078	96.384
Трајни обртни средства	5%	-	18.353	-
Револвинг фонд на Италијанската кредитна линија	5%	4%-5%	153.474	-
Германско - македонски фонд	5%	5%	76.429	101.554
Германска кредитна линија	7%, променлива ако шестмесечен ЕУРИБОР надмине 5,15%	7%-8%	353.922	596.674
Револвинг фонд на Германската кредитна линија	7%, променлива ако шестмесечен ЕУРИБОР надмине 5,15%	-	67.296	-
<i>Кредити со променлива камата:</i>				
Германска микро кредитна линија	тримесечен ЕУРИБОР зголемен за 1%	-	342.596	-
			<u>1.592.786</u>	<u>1.067.178</u>
Посебна резерва			<u>(161.340)</u>	<u>(161.905)</u>
Кредити на други банки намалени за посебната резерва			<u>1.431.446</u>	<u>905.273</u>

Белешки кон финансиските извештаи

9. Кредити и аванси дадени на останати клиенти

Во текот на 2005 година Банката склучила договори со две претпријатија за преземање на побарувања од Експорт Импорт Банка, банка во стечај. Кредитите во износ од МКД 27.411 илјади се одобрени со фиксни каматни стапки од 5% и 8% на годишно ниво и рок на отплата до 2011 година. Банката за овие кредити има издвоено посебна резерва во износ од МКД 5.455 илјади (2004: нема).

10. Побарувања за камата и останата актива

Во илјади денари	2005	2004
Пресметана достасана камата	55	303
Пресметана недостасана камата	11.503	12.690
Пресметана недостасана провизија од KfW	3.966	2.952
Побарувања за провизија за раководење	6.726	-
Побарувања за продадени станови	5.429	-
Останато	165	51
	<u>27.844</u>	<u>15.996</u>

11. Вложувања

Во илјади денари	2005	2004
<i>Должнички инструменти со фиксна камата чувани-до-достасаност</i>		
Државни записи	<u>91.364</u>	<u>254.681</u>
	<u>91.364</u>	<u>254.681</u>
Некотирани	91.364	254.681
<i>Акции расположливи-за-продажба</i>		
Вложувања во акции	<u>367</u>	<u>367</u>
	<u>367</u>	<u>367</u>
Некотирани	367	367
Вкупно вложувања	91.731	255.048
Посебна резерва	(7)	(7)
Вложувања намалени за посебната резерва	<u>91.724</u>	<u>255.041</u>

Државните записи се со фиксна каматна стапка од 9,1% до 9,9% (2004: од 8,8% до 9,5%) на годишно ниво и со рок на достасаност од јануари до јуни 2006 година (2004: од јануари до март 2005 година).

Белешки кон финансиските извештаи

11. Вложувања (продолжение)

Вложувањата во акции пред посебната резерва се искажуваат по набавна вредност. Не постои активен пазар за овие вложувања и не постоела било какви трансакции во последно време кои би обезбедиле доказ за нивната тековна пазарна вредност.

Приходите од должничките инструменти чувани-до-достасаност се признаваат како приходи од камати.

Приходите од вложувањата во акции се признаваат како приходи од дивиденди.

12. Посебна резерва

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2005	2004
На 1 јануари		161.912	133.745
Признаени исправки: дополнителни резерви	4	4.890	28.167
На 31 декември		<u>166.802</u>	<u>161.912</u>

Резервата е распределена како што следи:

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2005	2004
Како намалување на кредити во други банки	8	161.340	161.905
Како намалување на кредити и аванси дадени на останати клиенти	9	5.455	-
Како намалување на вложувања	11	7	7
		<u>166.802</u>	<u>161.912</u>

13. Средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања

На 31 декември 2004 година средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања се состојат од станови. Во текот на 2005 година овие станови се продадени.

Белешки кон финансиските извештаи

14. Нематеријални средства

Во илјади денари

Софтвер и
лиценци

Набавна вредност

На 1 јануари 2005	1.517
Зголемување	86
На 31 декември 2005	<u>1.603</u>

Амортизација

На 1 јануари 2005	1.299
Амортизација за годината	82
На 31 декември 2005	<u>1.381</u>

Неотпишана вредност

На 1 јануари 2005	<u>218</u>
На 31 декември 2005	<u>222</u>

15. Недвижности, постројки и опрема

Во илјади денари

Градежни
објекти   Опрема и
мебел   Моторни
возила   Вкупно

Набавна вредност

На 1 јануари 2005	-	11.668	5.240	16.908
Зголемување	120.033	2.633	-	122.666
На 31 декември 2005	<u>120.033</u>	<u>14.301</u>	<u>5.240</u>	<u>139.574</u>

Исправка

На 1 јануари 2005	-	9.889	2.538	12.427
Амортизација за годината	1.990	1.031	1.119	4.140
На 31 декември 2005	<u>1.990</u>	<u>10.920</u>	<u>3.657</u>	<u>16.567</u>

Неотпишана вредност

На 1 јануари 2005	<u>-</u>	<u>1.779</u>	<u>2.702</u>	<u>4.481</u>
На 31 декември 2005	<u>118.043</u>	<u>3.381</u>	<u>1.583</u>	<u>123.007</u>

На 31 декември 2005 година Банката нема дадени недвижности, постројки и опрема под залог (2004: нема).

Белешки кон финансиските извештаи

16. Обврски по кредити

Во илјади денари	Кратко- рочни 2005	Долго- рочни 2005	Кратко- рочни 2004	Долго- рочни 2004
Германска кредитна линија (KfW)	-	573.543	-	689.738
Микро германска кредитна линија (KfW)	-	378.373	-	379.190
Министерство за финансији	-	137.074	-	126.406
Тековна достасаност	114.709	(114.709)	102.647	(102.647)
	<u>114.709</u>	<u>974.281</u>	<u>102.647</u>	<u>1.092.687</u>

Долгорочниот кредит од Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) во износ од МКД 573.543 илјади (2004: МКД 689.738 илјади) е наменет за кредитирање и отпочнување со развој на мали и средни претпријатија со каматна стапка од шест месечен ЕУРИБОР плус 1,85% на годишно ниво. Кредитот се отплаќа во 16 полугодишни рати со рок на отплата август 2010 година.

Долгорочниот кредит од Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) во износ од МКД 378.373 илјади (2004: МКД 379.190 илјади) е наменет за кредитирање и отпочнување со развој на микро претпријатија со каматната стапка од 0,75% за првата транша и 2% за втората транша на годишно ниво. Кредитот се отплаќа во 61 полугодишни рати со рок на отплата од 40 години вклучувајќи и грејс период од 10 години. Последната рата е во 2044 година.

Долгорочниот кредит од Министерството за финансии е наменет за кредитирање на повратници од Германија и мали и средни трговски друштва. Иницијално обврската по кредит била кон Министерството за финансии и Германската Влада. Во текот на 2004 година обврската кон Германската Влада била целосно подмирена. Кредитот се отплаќа во 40 еднакви полугодишни рати со каматната стапка од 1% на годишно ниво со рок на отплата од 30 години вклучувајќи и грејс период од 10 години. Последната рата е на 30 јуни 2026 година.

Во ноември 2005 година Банката склучи договор за кредит со Развојната Банка при Советот на Европа во износ од 10.000.000 евра кој е наменет за кредитирање на мали и средни претпријатија за отварање на нови работни места. Кредитот е со каматна стапка од тримесечен ЕУРИБОР плус 0,30% и ќе се отплаќа во 20 полугодишни рати во рок од 10 години. До крајот на 2005 година Банката нема повлечено средства по основ на овој кредит.

Белешки кон финансиските извештаи

17. Обврски за камата

<i>Во илјади денари</i>	2005	2004
Пресметана достасана камата	3.748	2.425
Пресметана недостасана камата	11.916	9.883
	<u>15.664</u>	<u>12.308</u>

18. Посебна резерва за вонбилансни ставки

<i>Во илјади денари</i>	Белешка	2005	2004
Состојба на 1 јануари		2.893	4.284
Расход за годината	5	786	-
Ослободена посебна резерва	3	-	(1.391)
Состојба на 31 декември	23	<u>3.679</u>	<u>2.893</u>

19. Нето обврски од комисионо работење

<i>Во илјади денари</i>	2005	2004
Побарувања од комисионо работење	439.546	324.039
Обврски од комисионо работење	(567.470)	(428.060)
	<u>(127.924)</u>	<u>(104.021)</u>

Банката е овластена да биде банка агент на Владата на Република Македонија, пласирајќи ги кредитите од Италијанската кредитна линија на крајните должници преку селектирани комерцијални банки од Република Македонија. Овие средства имаат грејс период од 5,5 години и се отплаќаат во рок од 15 години и во 30 еднакви полугодишни рати. Банката плаќа комисиона провизија од 1,75% на примените средства.

Банката овие средства ги пласира на комерцијални банки со една и пол година грејс период и рок на враќање во 20 еднакви тримесечни рати. Банката не е изложена на кредитен ризик кој што се однесува на кредитите пласирани на комерцијалните банки. Нето обврските од комисионо работење во износ од МКД 127.924 илјади (2004: МКД 104.021 илјади) ги одразуваат временските разлики помеѓу периодот на несовпаѓање помеѓу грејс периодот на повлечените и пласираните средства од горе наведената кредитна линија.

Белешки кон финансиските извештаи

20. Останати обврски

<i>Во илјади денари</i>	2005	2004
Обврски за примени аванси	1.798	1.442
Добавувачи	651	1.992
Провизии и надомести	111	668
Пресметана недостасана провизија	1.683	1.295
Останато	4.262	160
	<u>8.505</u>	<u>5.557</u>

21. Капитал и резерви

Акционерски капитал

<i>Во број на акции</i>	Обични акции	
	2005	2004
На 1 јануари - целосно платени	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>
На 31 декември - целосно платени	<u>300.000</u>	<u>300.000</u>

Овластениот капитал на Банката изнесува МКД 932.400 илјади. Обичните акции се со номинална вредност од МКД 3.108. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Банката за еквивалент од 1 обична акција (2004: 1 обична акција). Согласно Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот, дивидендата што и припаѓа на државата се распоредува во резервите на Банката. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Вкупниот уплатен акционерски капитал е во државна сопственост.

Средства на резерви

Резервите на Банката се формирани од распределба на добивката и може да се употребат за покривање на загубите. Ваквите резерви не можат да се распоредат на акционерите освен во случај на ликвидација на Банката.

Белешки кон финансиските извештаи

21. Капитал и резерви (продолжение)

Резерви на сигурност

Резервите на сигурност служат за покривање на ризиците од вршење на осигурување и реосигурување на побарувања врз основа на извршен извоз на комерцијални и некомерцијални ризици, како и на осигурување и пасивно реосигурување на странски инвестиции во Република Македонија и на инвестиции на домашни трговски друштва во странство од некомерцијални ризици. Резервите на сигурност се формираат со издвојување на дел од уплатените премии и дел од задржаната добивка издвоени од добивката на државата. Висината на резервите на сигурност ја утврдува Владата на Република Македонија. Во текот на 2005 година од добивката се издвоени МКД 15.000 илјади како резерви на сигурност, додека МКД 73.436 илјади се уплатени од Владата на Република Македонија во ноември и декември 2005 година. Во јануари 2006 година уплатени се дополнителни МКД 82.670 илјади од Владата на Република Македонија.

22. Објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти претставува износ кој може да се реализира со продажба на средствата или да се употреби за подмирување на обврските помеѓу добро познати субјекти во независна трансакција. Онаму каде е можно, објективната вредност се утврдува врз основа на официјално објавените пазарни вредности. Меѓутоа, во окружувањето не постои доволно ниво на публикувани информации за пазарни вредности за значителен дел од финансиските средства на Банката. Во ситуации во кои не постои доволно ниво на публикувани информации за пазарните вредности, објективната вредност се одредува со дисконтирање на идните парични текови или со примена на други модели на вреднување, како што е применливо. Промените во основните претпоставки вклучувајќи ги и дисконтните стапки и проценетите идни парични текови, значително влијаат на оценките. Од тие причини, утврдената објективна вредност не може да биде реализирана во редовна продажба на финансиските инструменти.

Бидејќи не постои расположив пазар за поголем дел од финансиските инструменти на Банката, неопходна е проценка во определување на објективната вредност заснована на тековните економски услови и специфични ризици кои се однесуваат на инструментот. Со оглед на тоа дека за најголем дел од финансиските инструменти на Банката, пазарните вредности кои што можат да се проверат не се достапни, објективната вредност на тие позиции се базира на проценката на менаџментот на Банката, во зависност од видот на финансиските инструменти.

Белешки кон финансиските извештаи

22. Објективна вредност (продолжение)

Кредитите на други банки и останати клиенти се искажани во нето вредност, односно намалени за посебната резерва. Нивната објективна вредност предствува дисконтиран износ на проценетите идни парични текови.

Вложувања: Не постои активен пазар за капиталните вложувања на Банката и немаше скорешни трансакции кои би претставувале евиденција за нивната тековна објективна вредност.

Државните записи издадени од Државата, чувани до достасаност во износ од МКД 91.364 илјади (2004: МКД 254.681 илјади) претставуваат државни записи, купени на иницијалното издавање и со рок на достасаност од јануари до јуни 2006 година, последователно нивната сметководствена вредност е приближна на нивната објективна вредност.

Обврски по кредити: Не постојат пазарни цени за долгорочните обврски по кредити, така што нивната објективна вредност представува дисконтиран износ на проценетите идни парични текови со примена на важечките каматни стапки за нови кредити со слични услови на датумот на билансот на состојба.

23. Потенцијални и превземени обврски

Банката има потенцијални обврски по основ на издавање на финансиски гаранции за гарантирање на наплатата при извоз на краток рок. Заради намалување на ризикот од ненаплатливост Банката зема финансиски гаранции од странски осигурителни институции во износ од 90% до 100% од гарантираниот износ.

Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик затоа што во билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките за потенцијални загуби се до моментот кога потенцијалните обврски ќе бидат исполнети или ќе им измине рокот. На голем дел од потенцијалните обврски ќе им измине рокот без да бидат авансирани во целост или делумно. Поради тоа, износите не претставуваат очекувани идни парични текови.

На 31 декември 2005 година Банката има потенцијални обврски во износ од МКД 53.553 илјади (2004: МКД 134.470 илјади). Посебната резерва за вонбилансните ставки изнесува МКД 3.679 илјади (2004: МКД 2.893 илјади).

Белешки кон финансиските извештаи

24. Обелоденување на управувањето со ризик

Оваа секција ги претставува изложеноста на Банката на ризик и ги опишува методите кои раководството ги користи да го контролира ризикот. Најважните видови финансиски ризик на кои Банката е изложена се кредитниот ризик, ризикот на ликвидност и пазарниот ризик. Пазарниот ризик ги опфаќа валутниот ризик, ризикот од каматни стапки и ризикот од цената на капиталот.

(i) Кредитен ризик

Банката е изложена на кредитен ризик преку кредитните и инвестиционите активности и во случаите каде што има улога на посредник во име на клиентите или на трети страни, или пак издава гаранции.

Ризикот од ненаплата на побарувањата од клиентите се следи на континуирана основа. Заради управување со висината на кредитниот ризик, Банката соработува со клиенти со добар кредитен рејтинг и бара колатерал.

Примарната изложеност на кредитен ризик настанува преку кредитите и авансите. Износот на кредитната изложеност е претставена преку сегашната вредност на средствата во билансот на состојба. Дополнително, Банката е изложена на вонбилансен кредитен ризик преку преземените обврски по издадени финансиски гаранции за наплатата при извоз. Заради намалување на ризикот од ненаплатливост Банката зема финансиски гаранции од странски реосигурителни институции во износ од 90% до 100% од гарантираниот износ (види белешка 23). На 31 декември 2005 година Банката има земено финансиски гаранции во износ од МКД 51.336 илјади (2004 : МКД 127.747 илјади) од странски осигурителни институции.

Концентрацијата на кредитен ризик (билансна или вонбилансна) која произлегува од финансиските инструменти, постои за група на клиенти кога тие имаат слични економски карактеристики, кои би предизвикале промените во економските и други околности подеднакво да влијаат врз нивните способности за исполнување на договорните обврски. Во 2005 година, средствата на Банката се значително концентрирани во Deutsche Bank, Унибанка, Комерцијална банка, ИК банка, ПроКредит банка и Тутунска банка (2004: Deutsche Bank, Comerzbank, Експорт-Импорт банка, Комерцијална банка, Радобанк, СИД, Тутунска Банка, НБРМ, Р. Македонија). Горенаведената концентрација на средствата претставува нето изложеност од МКД 1.365.143 илјади (2004: МКД 2.056.213 илјади) и е 58% (2004: 89%) од вкупните средства на Банката.

Белешки кон финансиските извештаи

24. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(ii) *Ризик на ликвидност*

Ризикот на ликвидноста се појавува при севкупното финансирање на активностите на Банката и во управувањето со позициите. Тој го вклучува ризикот од неможноста да се обезбедат средства со соодветен рок на доспевање и каматни стапки и ризикот од неможност да се ликвидира одредено средство по разумна цена и во соодветен временски период.

Банката има пристап до различни извори за финансирање. Средствата се обезбедуваат преку обврски за кредити и акционерски капитал. Банката тежнее да одржува рамнотежа меѓу континуитетот во финансирањето и флексибилноста преку употреба на обврски со различен период на достасување.

Банката континуирано го проценува ризикот на ликвидност со идентификување и следење на промените во финансирањето кои се потребни за исполнување на целите на работењето поставени во стратегијата на Банката.

Исто така, како дел од стратегијата за управување со ризикот на ликвидност, Банката одржува портфолио на високоликвидни средства.

Белешки кон финансиските извештаи

24. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на вкупните средства и обврски на Банката во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

За годината завршена на 31 декември 2005 година е како што следи:

Во илјади денари	До 1 месец	Од 1 мес. до 3 месеци	Од 3 мес. до 1 год.	Од 1 год. до 5 год.	Над 5 год.	Вкупно
Актива						
Парични средства и паричен еквивалент	672.717	-	-	-	-	672.717
Кредити на други банки	82.449	1.518	359.696	933.456	54.327	1.431.446
Кредити и аванси на останати клиенти	-	1.916	7.587	10.819	1.634	21.956
Побарувања за камата и останата актива	13.307	511	8.969	1.488	3.569	27.844
Вложувања	73.184	-	18.180	-	360	91.724
	<u>841.657</u>	<u>3.945</u>	<u>394.432</u>	<u>945.763</u>	<u>59.890</u>	<u>2.245.687</u>
Обврски						
Обврски по кредити	-	57.355	57.354	458.834	515.447	1.088.990
Обврски за камата	-	8.234	4.287	3.143	-	15.664
Обврски за данок од добивка	-	2.740	-	-	-	2.740
Нето обврски за комисионо работење	-	-	-	-	127.924	127.924
Останати обврски	175	901	3.639	-	3.790	8.505
	<u>175</u>	<u>69.230</u>	<u>65.280</u>	<u>461.977</u>	<u>647.161</u>	<u>1.243.823</u>
Рочна неусогласеност	<u>841.482</u>	<u>(65.285)</u>	<u>329.152</u>	<u>483.786</u>	<u>(587.271)</u>	<u>1.001.864</u>

Белешки кон финансиските извештаи

24. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на вкупните средства и обврски на Банката во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

За годината завршена на 31 декември 2004 година е како што следи:

Во илјади денари	До 1 месец	Од 1 мес. До 3 месеци	Од 3 мес. до 1 год.	Од 1 год. до 5 год.	Над 5 год.	Вкупно
Актива						
Парични средства и паричен еквивалент	1.130.648	-	-	-	-	1.130.648
Кредити на други банки	42.761	-	396.875	458.930	6.707	905.273
Побарувања за камата и останата актива	15.996	-	-	-	-	15.996
Вложувања	179.996	54.623	20.062	-	360	255.041
	<u>1.369.401</u>	<u>54.623</u>	<u>416.937</u>	<u>458.930</u>	<u>7.067</u>	<u>2.306.958</u>
Обврски						
Обврски по кредити	-	45.170	57.477	459.825	632.862	1.195.334
Обврски за камата	-	12.308	-	-	-	12.308
Обврски за данок од добивка	-	4.493	-	-	-	4.493
Нето обврски за комисионо работење	-	-	-	-	104.021	104.021
Останати обврски	5.557	-	-	-	-	5.557
	<u>5.557</u>	<u>61.971</u>	<u>57.477</u>	<u>459.825</u>	<u>736.883</u>	<u>1.321.713</u>
Рочна неусогласеност	<u>1.363.844</u>	<u>(7.348)</u>	<u>359.460</u>	<u>(895)</u>	<u>(729.816)</u>	<u>985.245</u>

Белешки кон финансиските извештаи

24. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(iii) Пазарен ризик

Каматен ризик

Банката е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматносоносните средства и каматносоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки, како што е на пример ЕУРИБОР.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Банката. Банката одобрува кредити под исти услови на сите банки учеснички, и при тоа за секоја кредитна линија однапред е дефинирана соодветна каматна маржа за Банката.

Валутен ризик

Банката се изложува на валутен ризик преку трансакциите во странска валута. Банката е убедена дека нето изложеноста се одржува на задоволително ниво преку купување и продажба на девизи заради надоместување на краткорочни отстапувања. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Белешки кон финансиските извештаи

24. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

Анализа на неусогласеноста на каматните стапки

За годината завршена на 31 декември 2005

Во илјади денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					Некаматно-носни
				До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Актива									
Парични средства и паричен еквивалент	7	672.717	363.869	306.860	-	-	-	-	1.988
Кредити на други банки	8	1.431.446	340.041	82.449	1.518	359.696	593.415	54.327	-
Кредити и аванси на останати клиенти	9	21.956	-	-	1.916	7.587	10.819	1.634	-
Вложувања	11	91.724	-	73.184	-	18.180	-	-	360
Обврски									
Обврски по кредити	16	(1.088.990)	(573.543)	-	-	-	-	(515.447)	-
Неусогласеност на средствата и обврските		1.128.853	130.367	462.493	3.434	385.463	604.234	(459.486)	2.348

Белешки кон финансиските извештаи

24. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

Анализа на неусогласеноста на каматните стапки

За годината завршена на 31 декември 2004

Во илјади денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					
				До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Некаматно-носни
Актива									
Парични средства и паричен еквивалент	7	1.130.648	772.221	348.098	-	-	-	-	10.329
Кредити на други банки	8	905.273	-	79.854	-	378.348	437.173	6.394	3.504
Вложувања	11	255.041	-	179.996	54.623	20.062	-	-	360
Обврски									
Обврски по кредити	16	(1.195.334)	(689.738)	-	-	-	-	(505.596)	-
Неусогласеност на средствата и обврските		1.095.628	82.483	607.948	54.623	398.410	437.173	(499.202)	14.193

Белешки кон финансиските извештаи

24. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)
Валутен ризик

	2005				2004			
	МКД	EUR	USD	Вкупно	МКД	EUR	USD	Вкупно
Монетарни средства								
Парични средства и паричен еквивалент	308.848	363.850	19	672.717	358.427	772.221	-	1.130.648
Кредити на други банки	-	1.431.446	-	1.431.446	48.725	856.532	16	905.273
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	-	21.956	-	21.956	-	-	-	-
Побарувања за камата и останата актива	11.465	16.379	-	27.844	15.693	303	-	15.996
Вложувања	91.724	-	-	91.724	255.041	-	-	255.041
	<u>412.037</u>	<u>1.833.631</u>	<u>19</u>	<u>2.245.687</u>	<u>677.886</u>	<u>1.629.056</u>	<u>16</u>	<u>2.306.958</u>
Монетарни обврски								
Обврски по кредити	137.074	951.916	-	1.088.990	-	1.195.334	-	1.195.334
Обврски за камата	4.287	11.377	-	15.664	2.424	9.884	-	12.308
Обврски за данок од добивка	2.740	-	-	2.740	4.493	-	-	4.493
Нето обврски од комисионо работење	-	127.924	-	127.924	-	104.021	-	104.021
Останати обврски	2.496	5.851	158	8.505	5.557	-	-	5.557
	<u>146.597</u>	<u>1.097.068</u>	<u>158</u>	<u>1.243.823</u>	<u>12.474</u>	<u>1.309.239</u>	<u>-</u>	<u>1.321.713</u>
Нето вредност	<u>265.440</u>	<u>736.563</u>	<u>(139)</u>	<u>1.001.864</u>	<u>665.412</u>	<u>319.817</u>	<u>16</u>	<u>985.245</u>

Белешки кон финансиските извештаи

25. Трансакции со поврзани лица

Во согласност со Статутот на Банката врховно тело е Собранието на Банката. Целосната контрола на Банката е во рацете на неизвршни директори (Управен Одбор) кои го застапуваат државниот капитал, а кои ги именува Владата на Република Македонија.

Банката не смее да одобрува кредити и издава гаранции на државата, јавните претпријатија и на институциите што се буџетски финансирани.

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Банката, вклучени во Останати расходи од дејноста (види белешка 5) се како што следува:

<i>Во илјади денари</i>	2005	2004
Плата и други краткорочни надомести	<u>10.768</u>	<u>11.703</u>
	<u>10.768</u>	<u>11.703</u>

26. Настани по денот на составување на билансот

На 31 декември 2005 година, во службен весник на Република Македонија бр. 120, беа објавени измени и дополнувања на Законот за данок на добивка, применливи од 1 јануари 2006 година. Согласно овие измени и дополнувања, се вовеле задржување на данок на приход платен на странски правни лица. Освен ако поинаку не е регулирано со Меѓународните договори за одбегнување на двојно оданочување, лицата кои вршат исплати на приходи на странско правно лице (по основ на: приход од дивиденди, приход од камата, приход од авторски хонорар, приход од забавни или спортски активности, приход од вршење на менаџмент, консалтинг, финансиски, технички, административни, услуги на истражување и развој и други услуги, приход остварен од наем на недвижни добра во Република Македонија, приход од осигурителни премии за осигурување или реосигурување од ризици во Република Македонија, приходи од телекомуникациски услуги меѓу Република Македонија и странска држава) должни се при исплатата на приходот да го задржат и да го уплатат данокот на соодветна уплатна сметка, истовремено со исплатата на приходот. Данокот којшто ќе се задржи се пресметува на бруто приходите по стапка од 15%, освен на приходот од камата и на приходот остварен од наем на недвижни добра во Република Македонија, по стапка од 10%.

Белешки кон финансиските извештаи

26. Настани по денот на составување на билансот (продолжение)

Доколку примателот на приход врз кој се применува задржување на данок е резидент на странска држава која има договор со Република Македонија за одбегнување на двојното оданочување однос на даноците на доход и капитал, тогаш даночната стапка која е утвредна за тој приход не смее да ја надмине даночната стапка која се применува за приходот одредена во договорот.

Кон крајот на 2005 година, со измените на Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот, се формираше Гарантен фонд. Средствата од Гарантниот фонд ќе се користат за издавање гаранции за обезбедување на плаќања по долгорочни кредити за инвестиции одобрени од страна на банки и други финансиски институции во Република Македонија на микро, мали и средни трговци, трговци-поединци и занаетчии. Изложеноста на Гарантниот фонд спрема одделна банка не може да го надмине износот на средствата на фондот. Гарантниот фонд гарантира до една третина од кредити со вредност до ЕУР 150.000 при што износот на гаранцијата не може да надмине ЕУР 35.000. Средствата на Гарантниот фонд се обезбедуваат од: Буџетот на Република Македонија, како неповратен депозит во износ од МКД 265.000 илјади, донации од земјата и странство, приходи од провизии за издадени гаранции, приходи од пласмани во хартии од вредност и други извори. Средствата од Гарантниот фонд се чуваат на посебна сметка во НБРМ. Во јануари 2006 година Министерството за финансии на Република Македонија уплати МКД 231.000 илјади во Гарантниот фонд.